

32003F0568

31.7.2003.

EIROPAS SAVIENĪBAS OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 192/54

PADOMES PAMATLĒMUMS 2003/568/TI
(2003. gada 22. jūlijs)
par korupcijas apkarošanu privātajā sektorā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību, un jo īpaši tā 29. pantu, 31. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu,

ņemot vērā Dānijas Karalistes iniciatīvu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Līdz ar globalizāciju pēdējos gados pieaugusi preču un pakalpojumu pārrobežu tirdzniecība. Tādēļ jebkāda korupcija privātajā sektorā dalībvalstīs nav tikai vietēja problēma, bet arī starptautiska problēma, ko vislabāk var risināt, izmantojot Eiropas Savienības vienotu rīcību.
- (2) Padome 1996. gada 27. septembrī pieņēma Aktu, ar ko sastāda protokolu Konvencijai par Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzību ⁽³⁾. Protokols, kas stājās spēkā 2002. gada 17. oktobrī, ietver korupcijas pārkāpumu definīcijas un saskaņotus sodus par tiem.
- (3) Padome 1997. gada 26. maijā apstiprināja Konvenciju par Eiropas Kopienu ierēdņu vai Eiropas Savienības dalībvalstu ierēdņu korumpētības apkarošanu ⁽⁴⁾.
- (4) Padome 1998. gada 22. decembrī arī pieņēma Vienoto rīcību 98/742/TI par korupciju privātajā sektorā ⁽⁵⁾. Saistībā ar minētās vienotās rīcības pieņemšanu Padome izdeva apliecinājumu, ka tā ir vienojusies par to, ka vienotā rīcība ir pirmais solis Eiropas Savienības līmenī attiecībā uz šādas korupcijas apkarošanu, un ka papildu pasākumus veiks vēlāk, ņemot vērā tā novērtējuma rezultātu, kuram

jānotiek atbilstoši vienotās rīcības 8. panta 2. punktam. Ziņojums par to, kā dalībvalstis transponē minēto vienoto rīcību valstu tiesību aktos, vēl nav pieejams.

- (5) Padome 2002. gada 13. jūnijā pieņēma Pamatlēmumu 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm ⁽⁶⁾, kurās korupcija iekļauta to pārkāpumu sarakstā, uz ko attiecas Eiropas apcietināšanas ordera darbības joma, saistībā ar kuru iepriekšēja dubultas sodāmības pārbaude nav nepieciešama.
- (6) Saskaņā ar 29. pantu Līgumā par Eiropas Savienību Savienības mērķis ir nodrošināt pilsoņiem augsta līmeņa aizsardzību brīvības, drošības un tiesiskuma telpā; šis mērķis jāsasniedz, novēršot un apkarojot organizētu vai cita veida noziedzību, tajā skaitā korupciju.
- (7) Atbilstoši Eiropadomes 1999. gada 15. un 16. oktobra Tamperes sanāksmes secinājumu 48. punktam korupcija ir īpaši būtiska joma, nosakot noteikumu minimumu attiecībā uz to, kas ir noziedzīgs nodarījums dalībvalstīs, un piemērojamus sodus.
- (8) ESAO Konvencija par cīņu pret ārvalstu amatpersonu uzpirkšanu starptautiskos darījumos tika apstiprināta 1997. gada 21. novembrī sarunu konferencē un Eiropas Padome arī apstiprinājusi krimināltiesību Konvenciju par korupciju, kura atvērta parakstīšanai 1999. gada 27. janvārī. Šai konvencijai ir pievienots Nolīgums, ar ko izveido valstu grupu pret korupciju (GRECO). Sarunas ir arī atklātas attiecībā uz ANO Konvenciju par korupcijas apkarošanu.
- (9) Dalībvalstis piešķir īpašu nozīmi korupcijas apkarošanai gan valsts, gan privātajā sektorā, uzskatot, ka abos šajos sektoros tā rada draudus likumui ievērojošai sabiedrībai, kā arī traucē konkurenci saistībā ar preču vai komercpakalpojumu pirkšanu un kavē pienācīgu ekonomikas attīstību. Šajā ziņā dalībvalstis, kas vēl nav ratificējušas Eiropas Savienības 1997. gada 26. maija konvenciju un Eiropas 1999. gada 27. janvāra konvenciju izvērtē, kā to izdarīt iespējami īsā laikā.

⁽¹⁾ OV C 184, 2.8.2002., 5. lpp.

⁽²⁾ 2002. gada 22. novembra atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

⁽³⁾ OV C 313, 23.10.1996., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 195, 25.6.1997., 2. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 358, 31.12.1998., 2. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 190, 18.7.2002., 1. lpp.

(10) Šā pamatlēmuma mērķis ir nodrošināt, ka gan aktīva, gan pasīva korupcija privātajā sektorā ir noziedzīgs nodarījums visās dalībvalstīs, ka no juridiskām personām arī var prasīt atbildību par šādiem nodarījumiem, un ka par šādiem nodarījumiem pienākas efektīvi, samērīgi un preventīvi sodi,

IR PIENĒMUSI ŠO PAMATLĒMUMU.

1. pants

Definīcijas

Šajā pamatlēmumā:

- “juridiska persona” ir subjekts, kam šāds statuss ir atbilstīgi piemērojamajiem valsts tiesību aktiem, izņemot valsts vai citas valsts iestādes, kas darbojas, īstenojot valsts varu, un sabiedriskas starptautiskas organizācijas,
- jēdzienu “pienākumu nepildīšana” saprot atbilstoši valsts tiesību aktiem. Jēdzienam “pienākumu nepildīšana” valsts tiesību aktos jāattiecas vismaz uz neelojālu rīcību, ko veido likumā noteikto pienākumu nepildīšana vai attiecīgi to profesionālo noteikumu un norādījumu nepildīšana, kuri attiecas uz tās personas darbu, kas jebkādā statusā vada privātā sektora subjektu vai strādā tā labā.

2. pants

Aktīva un pasīva korupcija privātajā sektorā

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šādu starptautisku rīcību uzskata par noziedzīgu nodarījumu, ja to veic uzņēmējdarbības gaitā:

- a) rīcība, ar ko personai, kas jebkādā statusā vada privātā sektora subjektu vai strādā tā labā, tieši vai ar starpnieku sola, piedāvā vai sniedz jebkāda veida nepamatotu labumu šai personai vai kādai trešai pusei tādēļ, lai šī persona, nepildot savus pienākumus, izpildītu jebkādu darbību vai atturētos no tās izpildes;
- b) rīcība, ar ko tieši vai ar starpnieku pieprasa vai saņem jebkāda veida nepamatotu labumu vai solījumu par šādu labumu pašam vai kādai trešai pusei, vienlaikus jebkādā statusā vadot privātā sektora subjektu vai strādājot tā labā, lai, nepildot savus pienākumus, izpildītu jebkādu rīcību vai atturētos no tās izpildes.

2. Šā panta 1. punkts attiecas uz uzņēmējdarbību peļņas un bezpeļņas organizācijām.

3. Dalībvalsts var deklarēt, ka tā 1. punkta darbības jomu attiecinā tikai uz tādu rīcību, kas izraisa vai varētu izraisīt konkurences traucējumus attiecībā uz preču vai komercpakalpojumu pārdošanu.

4. Deklarācijas, kas minētas 3. punktā, dara zināmas Padomei šā pamatlēmuma pieņemšanas laikā, un tās ir spēkā piecus gadus no 2005. gada 22. jūlija.

5. Padome šo pantu pārskata pienācīgā laikā līdz 2010. gada 22. jūlijam, lai izvērtētu, vai ir iespējams atjaunot 3. punktā paredzētās deklarācijas.

3. pants

Kūdišana, līdzdalība un atbalstīšana

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka kūdišanu uz 2. pantā minēto rīcību, līdzdalību tajā un tās atbalstīšanu uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem.

4. pants

Sodi un citas sankcijas

1. Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka 2. un 3. pantā minētā rīcība ir sodāma ar efektīviem, samērīgiem un preventīviem kriminālsodiem.

2. Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 2. pantā minētā rīcība ir sodāma ar sodu, kura maksimums ir vismaz trīs gadi ieslodzījumā.

3. Katra dalībvalsts saskaņā ar saviem konstitucionālajiem noteikumiem un principiem veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka, ja fiziska persona attiecībā uz noteiktu uzņēmējdarbību ir atzīta par vainīgu 2. pantā minētajā rīcībā, šai personai attiecīgā gadījumā, vismaz gadījumos, kad viņam vai viņai bijis vadošs amats attiecīgās uzņēmējdarbības uzņēmējdarbībā, var uz laiku liegt turpināt šo konkrēto vai līdzīgu uzņēmējdarbību līdzīgā amatā vai statusā, ja konstatētie fakti sniedz pamatu domāt, ka pastāv nepārprotams amata ļaunprātīgas izmantošanas vai aktīvas vai pasīvas korupcijas risks.

5. pants

Juridisko personu atbildība

1. Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par 2. līdz 3. pantā minētajiem pārkāpumiem, ko to labā, darbojoties atsevišķi vai kā juridiskas personas iestādes locekle, izdarījusi kāda persona, kurai šajā juridiskajā personā ir vadošs amats, pamatojoties uz:

- a) pilnvarām pārstāvēt juridisku personu;
- b) pilnvarām pieņemt lēmumus juridiskas personas vārdā; vai
- c) pilnvarām īstenot kontroli juridiskās personas iekšienē.

2. Papildus 1. punktā paredzētajiem gadījumiem katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridisku personu var saukt pie atbildības tad, ja 1. punktā minētās personas pārraudzības vai kontroles trūkums darījis iespējamu 2. un 3. pantā minētā veida pārkāpuma veikšanu šīs juridiskās personas labā, ko ir veikusi tai pakļauta persona.

3. Juridiskas personas saukšana pie atbildības saskaņā ar 1. un 2. punktu neizslēdz to fizisko personu kriminālatbildību, kas 2. un 3. pantā minētā veida pārkāpumā iesaistītas kā izdarītāji, kūdītāji vai līdzdalībnieki.

6. pants

Sodi juridiskām personām

1. Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridisku personu, ko sauc pie atbildības saskaņā ar 5. panta 1. punktu, soda ar efektīviem, samērīgiem un preventīviem sodiem, kuri ietver naudas sodu kā kriminālsodu vai cita veida sodu, un var ietvert citus šādus sodus:

- a) aizliegumu tiesībām saņemt valsts pabalstus vai atbalstu;
- b) īslaicīgu vai pastāvīgu komercdarbības veikšanas aizliegumu;
- c) pakļaušanu tiesas uzraudzībai; vai
- d) tiesas lēmumu par darbības izbeigšanu.

2. Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiska persona, ko sauc pie atbildības saskaņā ar 5. panta 2. punktu, ir sodāma ar sodiem vai pasākumiem, kas ir efektīvi, samērīgi un preventīvi.

7. pants

Jurisdikcija

1. Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu tās jurisdikciju attiecībā uz pārkāpumiem, kas minēti 2. un 3. pantā, ja attiecīgo pārkāpumu izdara:

- a) pilnīgi vai daļēji tās teritorijā;
- b) kāds tās valsts pilsonis; vai
- c) par labu juridiskai personai, kuras galvenais birojs atrodas minētās dalībvalsts teritorijā.

2. Jebkura dalībvalsts var nolemt, ka tā nepiemēros 1. punkta b) un c) apakšpunkta jurisdikcijas noteikumus, vai piemēros tos tikai īpašos gadījumos vai apstākļos, ja pārkāpums ir izdarīts ārpus tās teritorijas.

3. Katra dalībvalsts, kas saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem vēl neizdod savus pilsoņus, veic vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu tās jurisdikciju attiecībā uz pārkāpumiem, kas minēti 2. un 3. pantā, ja šos pārkāpumus izdarījuši tās pilsoņi ārpus šīs valsts teritorijas.

4. Dalībvalstis, kas pieņem lēmumu piemērot 2. punktu, atbilstīgi informē Padomes Ģenerālsēkretariātu un Komisiju, vajadzības gadījumā norādot īpašos gadījumus vai apstākļus, kuros piemēro lēmumu.

8. pants

Atceļšana

Ar šo atceļ Vienoto rīcību 98/742/TI.

9. pants

Īstenošana

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai līdz 2005. gada 22. jūlijam panāktu atbilstību šā pamatlēmuma noteikumiem.

2. Līdz minētajai dienai dalībvalstis nosūta Padomes Ģenerālsēkretariātam un Komisijai to noteikumu tekstu, ar kuriem to tiesību aktos transponē saistības, kuras tām uzliek šis pamatlēmums. Pamatojoties uz ziņojumu, ko izveido, izmantojot šo informāciju, un rakstisku ziņojumu no Komisijas, Padome pirms 2005. gada 22. oktobra izvērtē to, kā dalībvalstis ir ievērojušas šā pamatlēmuma noteikumus.

10. pants

Teritoriālā piemērošana

Šo pamatlēmumu piemēro Gibraltāram.

11. pants

Stāšanās spēkā

Šis pamatlēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Briselē, 2003. gada 22. jūlijā

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

G. ALEMANNO